

Molí vell de Vilella

Gisclareny

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	Al costat del torrent de Vilella i de la font de baix a sota el nucli de Vilella
Emplaçament	Pista de Berta a Vilella (5 km) i continuar fins als molins de Vilella (1 km)
Alçada:	905
Coordenades:	
Latitud:	42.24088
Longitud:	1.81155
UTM Est (X):	401947
UTM Nord (Y):	4677205

Classificació

Número de fitxa	08093 - 206
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Obra civil
Estil / època:	Gòtic Popular
Segle	XVII-XIX
Estat de conservació	Bo
Notes de conservació:	Adaptat com a segona residència. Es conserva en bon estat
Protecció	Inexistent
Accés	Restringit
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Titular:	00303100DG07E0001UK
Autoria de la fitxa	Pere Cascante i Torrella
Data de registre de la fitxa:	dj., 03/10/2019 - 02:00

Descripció

L'antic molí de Vilella es troba al costat dret del torrent de la font de baix a fluent del torrent de Vilella en un indret enclotat i hombrívol. Es tracta d'una construcció de planta més aviat rectangular composta per una planta baixa i dues plantes pis cobertes amb teulada a dues vessants de teula ceràmica damunt de cavalls i llates de fusta i amb el carener perpendicular a la façana principal orientada a ponent. En quant a la distribució i organització de les obertures en façana hi ha un predomini del massís respecte el buit amb una concentració de les obertures a la façana de migdia i ponent. La façana de migdia hi té obertes un a porta allindada i dues finestres a l'alçada del primer pis. A la façana de ponent hi ha dues obertures rectangulars a la planta primera i dues més a la segona corresponents a petites finestres. Desconeixem l'indret on es situa el carcavà ja que la sortida ha estat tapiada. L'interior convertit en habitatge ha perdut tota la maquinària de l'antic molí. L'aparell és de maçoneria de pedra mal treballada i escairada, unida amb argamassa de calç i col·locada en filades més aviat irregulars. Tan sols les cantonades són en pedra ben desbastada. A la part de tramuntana hi ha adossat un cobert de dues plantes amb balcons de barana de fusta. A la part externa hi ha un petit aqüeducte de pedra que sosté un reg o sobreixidor de l'aigua. El conjunt es troba en bon estat

Observacions:

La maquinària ha estat desmuntada i els carcavans han estat situats de manera que no es poden veure tot i que es pot intuir la seva sortida. A la part de darrere de la casa encara es pot intuir l'emplaçament de la bassa o peixera on hi havia el salt. Actualment és un prat i un camp de la casa.

Història

El molí de Vilella no en tenim masses referències escrites doncs, Si Francesc Caballè (Caballè o Cantalapedra, F; 1996) esmenta que va funcionar fins el segle XVII quant es va reemplaçar pel nou; Eduard Martín especifica que no hi ha constància d'un molí a Vilella fins el segle XIX. Malgrat tot. Gener Aymaní en el seu llibre de "Els molins fariners de la vall del Bastereny" argumenta el mateix que Caballè dient que el molí vell va funcionar fins el segle XIX i afegeix que el 1894 els dos molins eren habitats. Sembla ser que ambdós edificis són contemporanis malgrat denominar-se vell i nou. En el cadastre de 1776 sembla correspondre amb la casa núm.69 a nom de Josep Casadessús on hi tenia 2 cases, estava habitat per 4 persones i pagava 2 lliures i 18 sous de cadastre personal, 4 lliures, 19 sous i 9 diners de cadastre reial i 15 sous i 2 diners per a caps de bestiar. En l'amillament de 1863 (ACA. Llibrets de compliment Pasqual. Amillament de 1863) extret de Martín; 2005 Annex 21. especifica que la casa del molí (molí nou) estava a mans de Ramon Casadessus on hi vivien persones majors de 7 anys i pagaven una contribució rural de 131 rals i 72 d'urbana. No especifica res per als caps de bestiar. El 1815 el masover de la casa era Martí Casadessús i el 1851 és propietat d'un home de Bagà i el masover és Ramón Casadesús. La casa va sobreviure el flux migratori de 1900 i va quedar abandonada. Actualment està rehabilitada..

Bibliografia

- AYMANÍ I DOMINGO, G.; 2002. Els molins hidràulics de la vall del Bastereny. Associació Medieval de Bagà.
- CABALLÈ I CANTALAPIEDRA, F (1996). Les tres-centes cases de Giscareny. Columna Albí; MARTIN, E (2005). Una mirada sobre la història de Giscareny.
- DDAA (2007) Catàleg específic de masies i cases rurals de Giscareny Fitxa 01. Annex a la normativa.(dades històriques a les masies incloses).
- AHG. Cadastre de 1776.
- ACA:Llibrets de compliment Pasqual. Amillament de 1863. Extret de Martín, E; 2005. Annex, 21 i 22.

